PREMIUM KRIŽANKE IN UGANKE

DRUŽINSKI ZABAVNIK

PRVA NAGRADA 1.500 €

NOVEMBER
2026
št. 171
3,79 €

KRIŽANKE
in uganke za vse okuse

MEGA NAGRADNI SKLAD 3.500 €

Ste vedeli?
Nenavadna dejstva in neverjetne resnice

Sudoku
Sudokuji različnih težavnostnih stopenj

Zabavno branje
Živalski svet, top 5, iz sveta znanih ...

Za vso družino
Poišči razlike, uganke, pobarvanka ...

OSMEROSMERKE, LOGIKA, HOROSKOP, GURMANSKI KOTIČEK, HUMOR ...

IZVIRNE KRIŽANKE SLOVENSKIH AVTORJEV

Reši in osvoji!
Poteguj se za
60
denarnih nagrad

KRIŽANKE IN UGANKE ZA VSE GENERACIJE

UI ILUSTRACIJA

Križanka

AVTOR: BOJAN ARKO	RT NA JUGU IBERSKEGA POLOTOKA (POMORSKA BITKA)	SHRAMBA ZA STARE, NERABNE STVARI	SLOVENSKI TEOLOG, KANONIST, PUBLICIST (ALOJZIJ)	PISMO ALI PAKET	SREDIŠČE VRTENJA	VODIČ, GONIČ SLONOV	PODLAŠIČJA MAČKA Z MADAGASKARJA	AMERIŠKA IGRALKA ARDEN	OZIRALNI ZAIMEK ALI PRISLOV	ALICE COOPER
NAJNIŽJI DEL ATMOSFERE										
GENEALOG										
VELEMESTNI ROPAR					KONJEV SORODNIK / HRVAŠKI FAŠIST					IGRALKA IN SLIKARKA VRANIČ
RIMSKA BOGINJA SLEPE SREČE IN USODE								ANDREJA MAKOTER / AZTEŠKI BOG VETROV		
ANA TURK			STAROJUDOVSKI KRALJ / NAVDUŠENEC				PLESNA FIGURA PRI ČETVORKI / MUSLIMANSKI BOG			
ROVT, KRČEVINA / IZMUČENOST				VULKANSKA KAMNINA / DVOREZEN KITAJSKI MEČ						
						LEVICA / PASTIR V LATINSKI AMERIKI				

:DRUŽINSKI ZABAVNIK	NIZOZEMSKI FIZIK, NOBELOVEC 1902 (PIETER)	UPODOBITEV NA EKRANU	AMERIŠKA IGRALKA (DEMI)	LADO LESKOVAR	POLOTOK V KAZAHSTANU / JANKA								RUSKA FOLK-METALNA GLASBENA SKUPINA	GLAVNO MESTO ALŽIRIJE
DAVEK OD ZEMLJE										GLAVNO MESTO TIBETA / ŽALOST, TRPLJENJE				
STROKOVNJAK ZA EKOLOGIJO							CAJNA / ANTILOPA PODSAHARSKE AFRIKE					MREŽASTA TKANINA / OSTROROBI ODKRUŠKI KAMNINE		
HERCEGOVEC				MESTO V NEPALU / ITALIJANSKI PISATELJ SVEVO						ŠKOTSKI SOSED / DROBNA NAGUBANOST				
NEKDANJI ITALIJANSKI PREMIER RUMOR								NEMŠKA PLAVALKA (KORNELIA) / PODSTREŠJE					SIMBOL ZA TITAN / IGRALEC ULAGA	
ŠVICARSKO-FRANCOSKI PISATELJ (CLAUDE)					ŠIMPANZ ALI GORILA / SKUPINA SPISOV ST. ZAVEZE						KNAP / OBROK POSOJILA			
KEMIJSKI ZNAK ZA NIKELJ			VRETENCE OKRETAČ / KIPAR ZAHARIAŠ						OKRASNA NAPRSNA ZAPONKA / OBLJUBA					RIMSKI PISEC, RETORIK IN SOFIST KLAVDIJ	UMETNOST-NA SMER V 2. POLOVICI 20. ST.
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	ZAČETNI DEL SKOKA / SORODNIK GRAHA						LUKNJICA V KOŽI / AMERIŠKA IGRALKA ZELLWEGER					ČREPINJA			
MALO-PRIDNEŽ, NEPRIDI-PRAV						GLAVNO MESTO MAROKA / LATVIJCI, LETONCI						HRVAŠKA REKA IN RUDARSKO MESTO V V. ISTRI	GRAFIK GABRIJEL JUSTIN / GR. MIT. PODZEMLJE			
KRAVICA				NAŠ FILOZOF (ANDREJ)				ŠVEDSKO IME JEZERA NA SEVERU FINSKE / RIMSKA ŠTIRI					IVAN POTRČ / NEMŠKA LITERATKA SEIDEL		
JUD				IT. FAŠIST. VODITELJ MUSSOLINI / ČINGIZ AJTMATOV							OPERNI SPEV / ROBERT REDFORD				
OKREPITEV									VELIKA PTICA UJEDA						
AMERIŠKO MESTO V WYOMINGU								NEBESNO TELO, KI KROŽI OKOLI KAKEGA PLANETA, SATELIT IN VZHODNONEMŠKI AVTOMOBIL							

TRABANT: satelit, **KETUBIM:** skupina spisov Stare Zaveze, **ZEEMAN:** nizoz. fizik, **MANGIŠLAK:** polotok v Kazahstanu, **TOPI:** afriška antilopa, **TRAHIT:** vulkanska kamnina, **JOPA:** janka

Križanka

AVTOR: BOTY	OSKRBNIK SVETILNIKA	ZGODOVINSKO IME LORENE	PREDNIK NEMCEV	NAŠA SLIKARKA PLESTENJAK	KEYLOR NAVAS	SLOVENSKI LETALSKI PIONIR KANET	JEZERO V SREDNJI IRSKI	SLOVENSKI REŽISER ŠKODLAR	ACETATNA CELULOZA	DOMAČINI HAVAJEV
BONBONČEK										
PROSTOVOLJKA										
HLAPLJIVA ORGANSKA SPOJINA					JAMSKI PLIN / BRAZILSKI DENAR					
NAŠA TENISAČICA ZIDANŠEK							HRVAŠKO MESTO OB IZLIVU CETINE V JADRAN	ROBERT ALTMAN / TAKŠNOST		
RIMSKA BOGINJA JEZE				PESNIK O LJUBEZNI / NEKD. NEM. KOŠARKAR NOWITZKI						
AMERIŠKA PEVKA RONSTADT						MAMA / NATURA, PRIRODA				
NICK NOLTE			JAMA Z ILOVICO / IZDELOVALEC OPANK						PLEME NA BORNEU	OKUSEN TROPSKI SADEŽ Z RUMENO SREDICO
SLOVENSKI REŽISER ŠTERK					INDIJSKI VLADAR / OČAK PIRENEJEV (3404 M)					
IZDELOVALEC ČIPK							DESNI PRITOK VISLE NA POLJSKEM / GROBIJAN			
DOMOVINA ČAROVNIC KIRKE IN MEDEJE				SL. PEVKA GABOR / SLOVENSKI IGRALEC VARGA						
LJUBEZENSKI ZMENEK, RANDI								ALFRED NOBEL / PREBIVALKA IRAKA		
DRUŽINSKI ZABAVNIK	KRIVULJA ADIABATNIH SPREMEMB	SL. IGRALKA ČAS / BRITANSKI DIRIGENT (NEVILLE)								
GRENČICA						OČRT, KONTURA / SLOVENSKI NOVINAR ŽERDIN				
JEZIK V AFGANISTANU					AM. PEVKA MAX / NAMIZNO PREGRINJALO				VERGILIJEV EP	DESTILAT PREMOGA, TER
IVAN REITMAN			KRATEK ŽENSKI SUKNJIČ / AZIJSKO JEZERO							
NADAV, AVANS				REKA NA KOPRSKEM / PRIPADNIK LOČINE ESENOV						
OBREDNO POKRIVALO KATOLIŠKIH DUHOVNIKOV						MERSKA ENOTA ZA GLASNOST	INTERNET / NAŠA IGRALKA HRIBAR			
ANTIČNO IME REKE GUADIANE					INDIJSKI ASKET / 7. IN 22. ČRKA ABECEDE					
DOLGO TELEFONIRANJE										
ANTONIJA RAŽEN			REDOVNICA					ANTON NANUT		

METAN: jamski plin, **KAJANI:** pleme na Borneu, **OPLEČEK:** kratek ženski suknjič, **MARRINER:** britanski dirigent

SUDOKU

Težavnost 1

			6	1			4	8
6			5					
5	2			4	7	1		
				5		7	2	1
9		1	7		6	8		4
2	3	7		8				
		9	8	3			6	7
					1			5
8	7			6	9			

Težavnost 2

	7		9					
		1	8	4		7		
4		6						9
			5		4	3	6	
8				1				5
	5	4	7		2			
1						9		6
		9		2	8	1		
					7		4	

Težavnost 3

		7		8			3	
1			6					
5	8				4	7		
				2				1
	1	6	4		5	3	9	
2				6				
		4	2				8	3
					6			7
	9			3		2		

Težavnost 4

				6	7		1	3
	1							6
8				3			7	
	6	1					5	
			5		2			
	4					9	2	
	7			1				5
6							8	
1	2		3	9				

Za vso družino

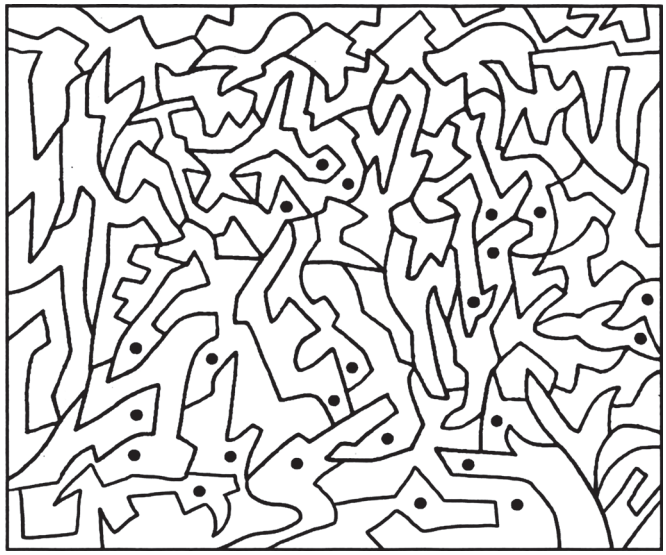
10 RAZLIK

Sličici se razlikujeta v desetih majhnih podrobnostih. Jih lahko poiščete?

POBARVANKA

Pobarvajte vsa polja, ki so označena s piko, in razkril se vam bo čudovit motiv.

Križanka

AVTOR: BOTY	PRITOŽBA, PRIZIV	MALINOV SOK	KOBILA RJAVE BARVE	REKA V SEVERO-ZAHODNI NEMČIJI	VEČJE SITO	POLITIČNO ZATOČIŠČE	VREČA	GRŠKA BOGINJA USODE, TUDI JUPITROV SATELIT
V AMPERIH IZRAŽENA JAKOST EL. TOKA								
RIBAN SIR								
RAZTEG-LJIV TRAK								
PTIČJE LEPILO				SLOVENSKI ODBOJKAR PAJENK				
NAŠA IGRALKA HRIBAR				OSTRO KAMENJE	TORBA ZA SPISE	LOJZE KRAKAR / MESTO V ESTONIJI		
KEMIJSKI SIMBOL ZA KOBALT			PTICA UJEDA, MIŠAR / ENKA, ENOJKA					
IVERNA PLOŠČA							DRUGO NAJVEČJE MESTO V PREKMURJU	UGANKAR
TLAK IZ APNA IN PESKA								
SLOVENSKI PIANIST BERTONCELJ				OVČJI SAMEC / VEŠČINA, SPRETNOST				
DRUŽINSKI ZABAVNIK	PISALNICA V SREDNJE-VEŠKIH SAMO-STANIH	IT. REŽISER. (LILIANA) / DALJNA PRETEKLOST						
BRITANSKA PISATE-LJICA (MURIEL)						DOROTHY GISH / AMERIŠKI IGRALEC HOPPER		
KURT RUSSELL			IRAŠKI DIKTATOR HUSEIN / RIM. CESAR (MARK A.)					
KARCINOM				ŠTEVILO Z DVEMA NIČLAMA	NAŠA PEVKA BOTO			
EDEN OD ARGONAV-TOV					REPINO PERJE / OBREŽJE			
AMERIŠKA PEVKA COUNTRYJA (DOLLY)							PLAFON	GLAVNO MESTO EGIPTA
TELEVIZIJA			PRIHOD V GOSTE / ANGLEŠKA GROFIJA (BRISTOL)					
OSEBNI ZAIMEK				SL. POLI-TIČARKA VREČKO / RIMSKI POZDRAV				
TEKMEC						ROMAN INGARDEN / TILEN ARTAČ		
AVTOR TEHNIČNIH IZBOLJŠAV								
AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA FONDA					FILIPINSKI OČAK NA OTOKU MINDANAO			

CAVANI: it. režiserka, **IDAS:** eden od Argonavtov, **PRAMA:** kobila rjave barve, **ENIGMAT:** ugankar

Križanka

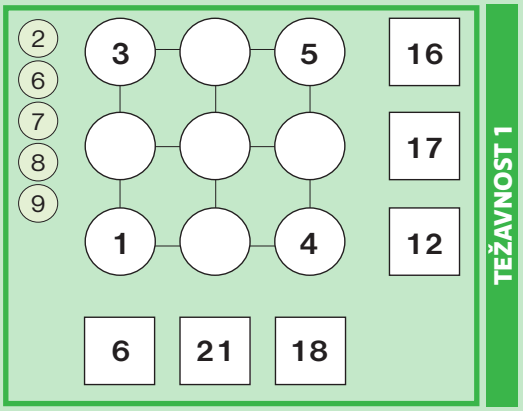
AVTOR: KVIT	VEROVANJE V VAMPIRJE	NAUK O ENERGIJI	NASELJE V OBČINI LOGATEC	MLADENIČ PRI STARIH GRKIH	SLOVENSKO GLEDALIŠČE	EVA LONGORIA	VRAČ, DUHOVNIK PRI TATARIH	VZDEVEK SRBSKEGA IGRALCA MIODRAGA PETROVIĆA	ZAVAROVALEC	NATOVAR-JANJE
PREBIVALEC VELEMESTA										
PREOBČUT-LJIVOST ORGANIZMA ZA TUJE BELJAKOVINE										
REKA V SEVERNI RUSIJI						AM. GLASBE-NIK (RON) / SRB. PATRI-ARH PETAR ROSIĆ				
STANOVALKA										
IVAN GUDELJ			LASTNOST NADAHNJE-NEGA	JUGOSLOV. TISKOVNA AGENCIJA / INES ČERNE						
FRANCOSKI IGRALEC (YVES)							TROPSKA PAPIGA / SL. PEVKA (POSLUŠAM SRCE)			
PREBIVALCI ITAKE								ANTON NANUT / OGNJENIK V GVATEMALI		
STENA				NASELJE V IRANU						
SLOVENSKA KOSTUMO-GRAFKA VOGELNIK				FR. PISEC (JEAN BAP-TISTE) / TURŠKI VELIKAŠ						
ŽENA MAHARADŽE									REZULTAT ELEKTRO-FOREZE LIPOPROTE-INOV	PRIPADNIK ENAKITOV
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	AMERIŠKA SOPRANISTKA MOFFO	NACE GARTNER / FRANCOSKI PILOT (JACQUES)			DVOJICA	NORVEŠKI SMUČAR SKAARDAL / DEL MOLEKULE				
SLOVENSKA PEVKA SKUPINE INDIGO										
BIBLIJSKI OČAK Z BARKO				REKLAMNI POSNETEK PREDMETA / SRB. IGRALKA (NEDA)						
KDOR NI NAROČNIK										
EGIPČANSKA BOGINJA NEBA					MATJAŽ KEK / SLANO JEZERO V KAZAHSTANU			DAIKI ITO / RUSKI PLESALEC (M. RUDOLF)		
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	MESTO V EGIPTU / MADŽARSKI POLITIK NAGY					MESTO V ŠPANIJI V KATALONIJI				
MILANSKI NOGOMETNI KLUB						PRIPADNIK VIGOV / KADMOSOVA HČI V GRŠKI MITOLOGIJI				ZALIV PRED NAGOJO
MARIO GALUNIČ			ITALIJANSKI VESLAČ (SIMONE) / ŠIME IVANJKO							
OBROČ, KI PREPREČUJE UTOPITEV										
SRBSKI PISATELJ (DOBRICA)					OKRASNA VRSTA ČEŠNJE					

ANAFILAKSA: preobčutljivost, **TARANJ:** kraj v Iranu, **EVETTE:** fr. pisec, **ANJA PAVLIN:** sl. pevka, **OKAME:** češnja, **RENIER:** fr. igralec

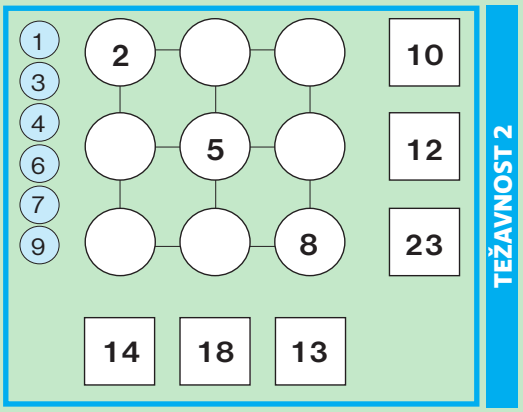
Matematične uganke

V mrežo pravilno razporedite razpoložljive številke (na levi), da dobite ustrezno vsoto na koncu vsake vrstice in stolpca.

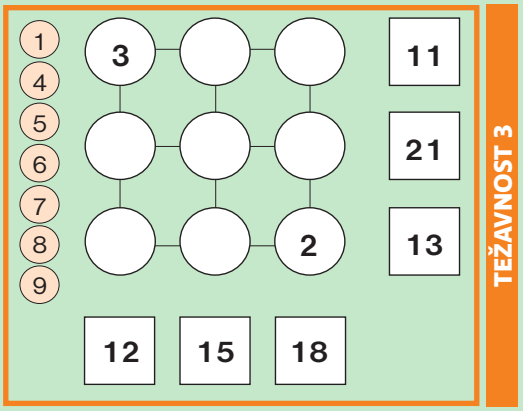
TEŽAVNOST 1

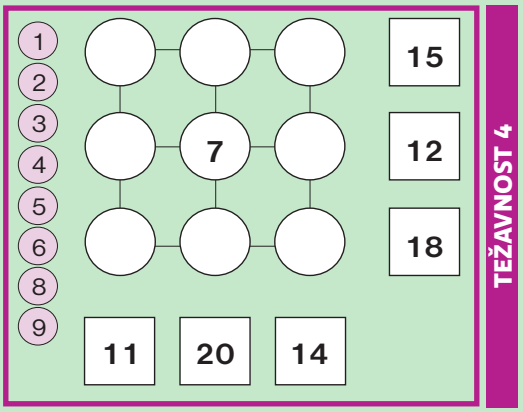
TEŽAVNOST 2

TEŽAVNOST 3

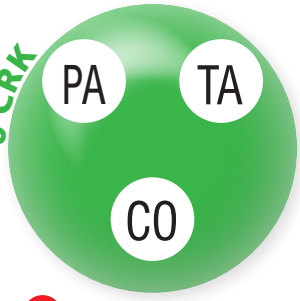
TEŽAVNOST 4

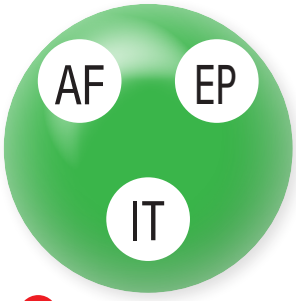
Iskanje besed

V vsakem od dvajsetih krogov se nahajajo skrite besede s šestimi, sedmimi, osmimi in devetimi črkami, ki so med seboj pomešane. Povežite skupine črk in odkrijte skrito besedo. Za pomoč je prva beseda že odkrita.

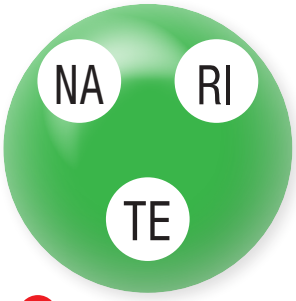
6 ČRK

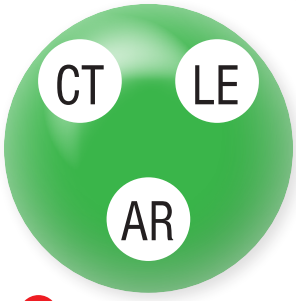
1 CO/PA/TA

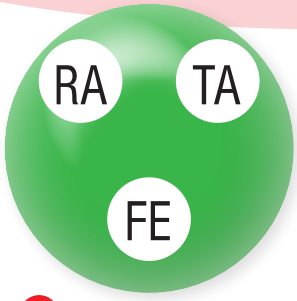
2

3

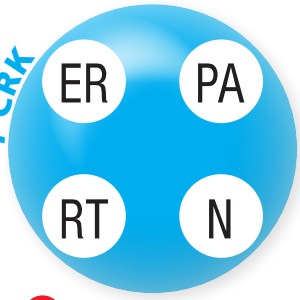

4

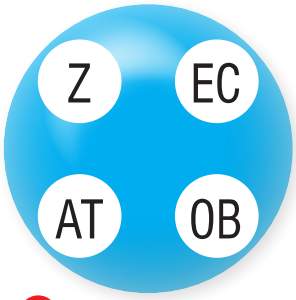

5

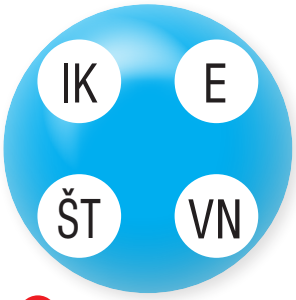
7 ČRK

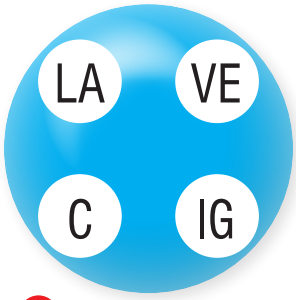
6

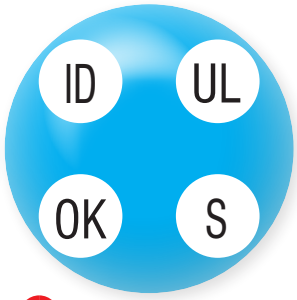
7

8

9

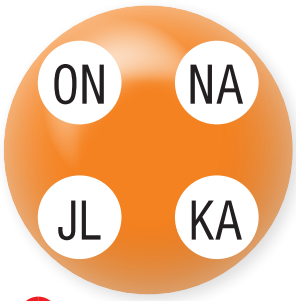

10

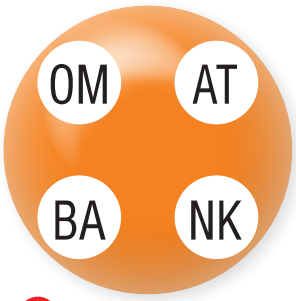
8 ČRK

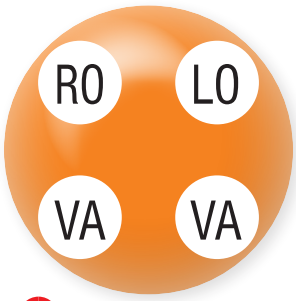
11

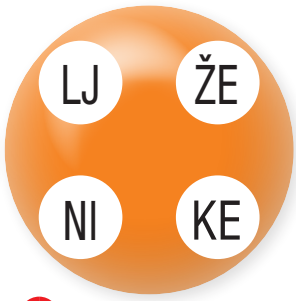
12

13

14

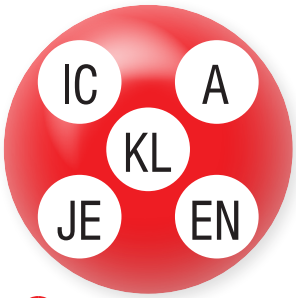

15

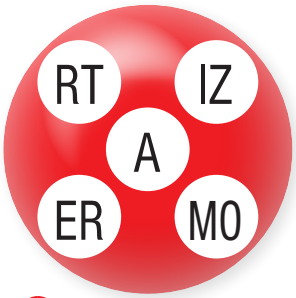
9 ČRK

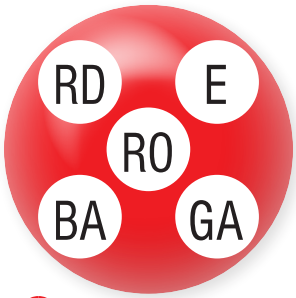
16

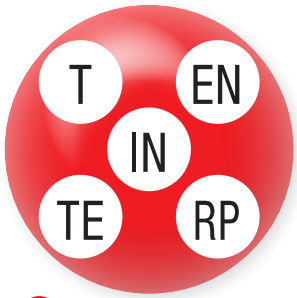
17

18

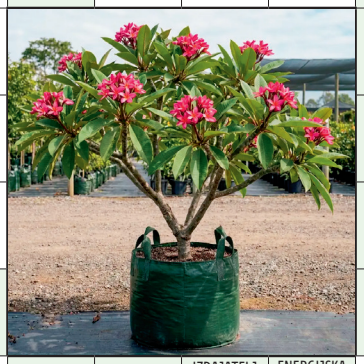
19

20

V nagradnem žrebanju lahko sodelujete tako, da pošljete SMS s ključno besedo »DZ rešitev« na številko 6060 (primer: če je geslo KLOBUK, pošljete SMS: DZ KLOBUK) ali/in izpolnete nagradni kupon na strani 58.

JOKER NAGRADNA KRIŽANKA

AVTOR: BOJAN ARKO	ŠPEKULIRANJE NA BORZI	LESTVICA JAKOSTI POTRESA GLEDE NA POSLEDICE	FINSKI ARHITEKT SAARINEN	DOHODEK OD KAPITALA	ODBOJKARICA MLAKAR	ŠPELA NOVAK	FINSKI DIRKAČ RÄIKKÖNEN	STAROINDIJSKI KRALJ, PODPORNIK BUDIZMA	DEKOR	ŠTEVILKA ALI ŠTEVILO	MESTO V SREDNJI NIZOZEMSKI	FRANCOSKO VINSKO ŽGANJE	KEMIJSKI ZNAK ZA NEON	IZUMRLI, RIBAM PODOBEN PLAZILEC	AMERIŠKI PIANIST IN POP PEVEC (BILLY)	LEVI PRITOK PADA V SEVERNI ITALIJI
OZEMLJA V OCEANIJI POD SUVERENOSTJO ZDA																
KRIŽANJE ŽELEZNIŠKE PROGE IN CESTE																
NEKDANJA SOVJETSKA UMETNOST. DRSALKA RODNINA						DEL BESEDE / MESTO OB SAVINJI							AMERIŠKI IGRALEC DANSON / GOLMANKA			
KIS					LIKALEC / NEKDANJI KANADSKI SMUKAČ (KEN)						ŠPANSKO MESTO V STARI KASTILIJI					
PROVINCA IN LUKA V PERUJU							STAROJUDOVSKI KRALJ				NORVEŠKA ROKOMETAŠICA HAMMERSENG-EDIN				OPITOST, VINJENOST	ODPRTA POŠKODBA
ANITA LIČINA			NAŠ IGRALEC (PRIMOŽ)	EDI ŠELHAUS / URAD, PISARNA							HRVAŠKI PESNIK IN PISATELJ (VLADIMIR)					
ŽLEBASTA STREŠNA OPEKA											NAPAD, NASKOK					
JAPONSKA OBLIKA SAMOOBRAMBE											IRSKA GROFIJA V PROVINCI ULSTER					
VODNI VRTINEC / POZNAVALEC VATIKANSKE POLITIKE					KREDITODAJALEC	SLADKOVODNA RIBA					KITAJSKO MESTO, JINAN	REDITEV / DOMOVINA ČAROVNIC KIRKE IN MEDEJE				
VERONAUK							TRIK, PREVARA	MAČKA	IZDAJATELJ DENARJA, VREDNOSTNIH PAPIRJEV	ENERGIJSKA SREDIŠČA V JOGI / PLES (NAREČNO)						ZNAK ZA GLAS
ŽOGA IZVEN IGRIŠČA, OUT				OKRASNA POSODOVKA / DERIVATI AMONIAKA										NIKOLAJ ČERKASOV / PREBIVALCI GORIŠKIH BRD		
KEMIJSKI ZNAK ZA TANTAL			NEOBLJUDENO PODROČJE / AM. IGRAL. THURMAN										IGLASTO DREVO / PREPROST PLUG			
DEKORATIVNA SLAVNOSTNA RAZSVETLJAVA												RUS. MESTO OB URALU / MEHIŠKA GOMOLJNICA				
STROKOVNJAK ZA KEMIJO						SUKANEC / PRITOK SARTHE V OSREDNJI FRANCIJI				TOKIJSKO LETALIŠČE / GLAVNO MESTO ALBANIJE						
NEKDANJI SIRSKI VODITELJ (BAŠAR AL)					DEL ROKE / TRGALEC						IGRALEC RADKO POLIČ / PRALNO SREDSTVO				IGRALEC ŠPIK	SEDEM DNI
NIKOLA TESLA			JAP. SMUČ. SKAKALEC (DAIKI) / NARKOTIČ. SREDSTVO				UPODABLJAVEC ŽIVALI / NAŠA ŠAHISTKA (DARJA)									
STAREJŠI ŠVEDSKI SPIDVEJIST FUNDIN				RIKANJE / OSEBNI ZAIMEK				ŠPORTNO OBLAČILO / SAMOSTANSKI BRAT						ODGOVOR NA KONTRO / SVETI MOŽ V INDIJI, RIŠI		
KAMNOTISKAR									RUSKA PEVKA PUGAČOVA / ELI LIKAR				UREJENOST / RIMSKA ŠTIRI			
OVREDNOTENJE						PROSTOR ZA PRENOČEVANJE										
DELAVEC, KI VELIKO IN NAPORNO DELA						DOVTIP, SMEŠNICA					LETALO					

LITOGRAF: kamnotiskar, **NARITA:** letališče pri Tokiu, **TALARA:** luka v Peruju, **CAVAN:** irska grofija, **MORFEM:** del besede, **AIKIDO:** oblika samoobrambe, **ARMAGNAC:** francosko žganje

Gurmanski kotiček

Kajmak

Večina si brez njega sploh ne predstavlja pravega balkanskega žara. Toda kajmak je več kot samo priloga. V nekaterih krajih ga pripravljajo že več generacij, recepti in postopki pa se razlikujejo od vasi do vasi in celo od hiše do hiše.

Kajmak tradicionalno pripravljajo iz kravjega, ovčjega, ponekod pa tudi kozjega ali bivoljega mleka. Njegova posebnost je način izdelave. Za razliko od sira, pri katerem mleko običajno usirijo, ali masla, ki nastane s stepanjem smetane, kajmak pridobivajo iz mastne plasti, ki se naredi na površini prekuhanega mleka med počasnim ohlajanjem. Gre za mešanico mlečne maščobe in beljakovin, zaradi katere ima značilno gosto, mazavo in nekoliko plastovito strukturo. Pri tradicionalni pripravi mleko najprej segrejejo do vrelišča, nato pa ga prelijejo v široke, plitve posode. Med ohlajanjem se na površini začne nabirati debela smetanasta skorja. Po več urah jo previdno poberejo, odcedijo, posolijo in shranijo. V nekaterih krajih posamezne plasti nalagajo drugo na drugo, pri čemer vsako posebej solijo. Tako nastaja kajmak, ki ga lahko zaužijejo svežega ali pustijo zoreti. Prav med zorenjem se zaradi delovanja mikroorganizmov razvijajo nove arome, okus pa postaja izrazitejši.

MLADI ALI ZRELI KAJMAK?

Razlika med njima je precejšnja. Mladi kajmak je svetlejši, mehkejši in bolj mazav, njegov okus pa blag, mlečen in rahlo sladkast. Najboljši je kot namaz ali dodatek jedem, pri katerih želimo ohraniti nežnejši okus. Zreli oziroma stari kajmak nastane po daljšem zorenju, ki lahko traja več tednov. Takrat postane gostejši, včasih tudi nekoliko bolj zrnat ali plastovit, njegova barva pa lahko preide v rumenkasto. Okus je močnejši, bolj slan in izraziteje kiselkast. Prav zato ga nekateri ljubitelji kajmaka cenijo še bolj kot mladega. Kajmak je še posebej značilen za hribovite in gorske predele Srbije, Črne gore ter Bosne in Hercegovine, kjer je bila živinoreja stoletja pomemben del vsakdanjega življenja. V Srbiji slovijo zlasti kajmaki z območij Zlatiborja, Tare, Užic in doline Zahodne Morave. Ponekod je izdelava še danes družinska tradicija, znanje pa se prenaša iz roda v rod. Leta 2016 so tradicionalne veščine priprave kajmaka celo vpisali v srbski nacionalni register nesnovne kulturne dediščine. Zanimivo je tudi njegovo ime. Beseda kajmak izvira iz turščine, medtem ko se v Črni gori in nekaterih drugih balkanskih krajih uporablja tudi staro slovansko poimenovanje skorup, povezano s skorjo, ki nastaja na površini mleka. Podobne mlečne specialitete poznajo tudi na Kavkazu, v osrednji Aziji in drugod. Angleži imajo na primer svojo gosto smetano clotted cream, ki po načinu nastanka nekoliko spominja na kajmak, čeprav ne gre za povsem enak izdelek.

Ste vedeli ...

... da je kajmak v Turčiji pogosto sladica oziroma del zajtrka? Tamkajšnji kaymak, ki ga ponekod pripravljajo iz bivoljega mleka, pogosto postrežejo z medom.

HRANILNA VREDNOST IN UPORABA V KUHINJI

Zaradi visoke vsebnosti mlečne maščobe je precej kalorično živilo. Delež maščobe se med izdelki močno razlikuje, pri tradicionalnih različicah pa lahko predstavlja približno polovico celotne mase ali celo več. Vsebuje tudi nekaj mlečnih beljakovin in vitaminov, topnih v maščobah, vendar ga zaradi velike količine nasičenih maščob in pogosto precejšnje vsebnosti soli uživamo zmerno. Njegova glavna prednost je predvsem bogat okus. Že manjša količina lahko precej izboljša jed, zato ga ni treba dodajati v velikih količinah. Najbolj znana kombinacija so seveda čevapčiči ali pleskavica, postreženi z lepinjo, čebulo in izdatno žlico kajmaka. Ko se kajmak na vročem mesu nekoliko stopi, nastane bogata, kremasta omaka, ki se lepo poveže s sokovi pečenega mesa. Toda možnosti je še veliko več. Kajmak se odlično poda h kuhanemu ali pečenemu krompirju, polenti, koruznemu kruhu, jajcem, pečeni zelenjavi in gobam. Z njim lahko obogatimo testenine, rižote, slane zavitke in pite, odličen pa je tudi kot namaz na svežem ali popečenem kruhu. V Srbiji in Črni gori ga pogosto uporabljajo pri pripravi tradicionalne cicvare, priljubljen pa je tudi s priganicami – oba recepta vas čakata na drugi strani.

za osebe 90 minut

Črnogorske priganice

Sestavine:

- 500 g gladke bele moke
- 7 g suhega kvasa
- 350 ml mlačne vode
- 1 žlička sladkorja
- 1 žlička soli
- 1 žlica rakije (neobvezno)
- olje za cvrtje

Priprava: V mlačno vodo vmešajte sladkor in suhi kvas ter pustite stati približno 10 minut, da se kvas aktivira. V večjo skledo presejte moko, dodajte sol in prilijte pripravljeno mešanico s kvasom ter žlico rakije, zaradi katere naj bi priganice po starem kuharskem izročilu med cvrtjem vpile manj olja. Z leseno kuhalnico dobro premešajte, da dobite gladko, mehko in precej lepljivo testo, ki je gostejše od mase za palačinke, a redkejše od običajnega krušnega testa. Skledo pokrijte s kuhinjsko krpo in pustite vzhajati na toplem približno 45 minut oziroma toliko časa, da testo opazno naraste. V globlji ponvi ali kozici segrejte dovolj olja, da bodo priganice med cvrtjem plavale v njem. Temperatura olja naj bo približno 170–175 °C. Z rahlo naoljeno žlico zajemajte manjše količine vzhajanega testa in jih previdno spuščajte v vroče olje. Pri tem si lahko pomagate z drugo žlico. Med priganicami pustite dovolj prostora, saj bodo med cvrtjem narasle. Cvrite jih v več serijah, približno od 3 do 5 minut na serijo. S penovko jih poberite iz olja in položite na papirnate brisačke, da vpijejo odvečno maščobo. Postrezite jih še tople, skupaj s kajmakom. *Namig:* Testo mora biti dovolj mehko, da počasi zdrsne z žlice. Če je pregosto, dodajte še žlico ali dve mlačne vode. Pazite tudi, da olje ni prevroče, saj se lahko priganice zunaj prehitro zapečejo, v sredini pa ostanejo surove.

za osebe 40 minut

Polnjeni šampinjoni

Sestavine:

- 12 večjih šampinjonov (približno 600 g)
- 150 g kajmaka
- 1 manjša čebula
- 1 strok česna
- 2 žlici drobtin
- 2 žlici sesekljanega peteršilja
- 2 žlici olivnega olja
- sol in sveže mleti poper

Priprava: Pečico segrejte na 200 °C. Šampinjone očistite, odstranite betke in te drobno sesekljajte. Klobuke položite na pekač, obložen s papirjem za peko. Na žlici olivnega olja prepražite drobno sesekljano čebulo in gobje betke. Ko tekočina izpari, dodajte sesekljan česen in na kratko prepražite. Zmes nekoliko ohladite, nato vanjo vmešajte kajmak, drobtine in peteršilj. Poprajte in po potrebi solite. Gobje klobuke premažite s preostalim oljem in jih napolnite z nadevom. Pecite približno 20 minut, da se šampinjoni zmehčajo, nadev pa rahlo zapeče. Postrezite še tople, po želji posute s svežim peteršiljem.

za osebe 25 minut

Domača cicvara s kajmakom

Sestavine:

- 120 g drobno mlete koruzne moke
- 200 g kajmaka
- 100 g mladega belega sira
- 250 ml polnomastnega mleka
- 200 ml vode
- sol po potrebi

Priprava: V kozico z debelejšim dnom nalijte mleko in vodo ter segrejte do vretja. Dodajte kajmak in mešajte na zmernem ognju, da se raztopi. Nato vmešajte še nadrobljen sir. Postopoma dodajajte koruzno moko in ves čas mešajte z leseno kuhalnico, da ne nastanejo grudice. Zmanjšajte temperaturo in kuhajte približno od 10 do 15 minut, dokler cicvara ne postane gosta in kremasta. Med kuhanjem jo redno mešajte, da se ne prime dna posode. Ko se začne masa ločevati od sten posode in se na površini pojavi nekaj maščobe, je jed pripravljena. Poskusite jo in po potrebi dosolite. Postrezite jo še vročo, najbolje s kislim mlekom ali jogurtom.

JOKER NAGRADNA KRIŽANKA

V nagradnem žrebanju lahko sodelujete tako, da pošljete SMS s ključno besedo »DZ rešitev« na številko 6060 (primer: če je geslo KLOBUK, pošljete SMS: DZ KLOBUK) ali/in izpolnete nagradni kupon na strani 58.

AVTOR: MARJAN ZORJAN	PRIPRAVA ZA MERJENJE TOPLOTE	TOLSTOJEV ROMAN	OKROGLO ŠTEVILO	STRUPEN IGLAVEC	RDEČI KRIŽ	ANTIČNA POKRAJINA OB JADRANU	LOVSKO OKROŽJE	AZIJSKA PALMA	VDOLBINA V ZIDU	NEKDANJA DENARNA ENOTA EVROPSKE UNIJE	ITALIJANSKI POMORŠČAK (JOHN)	:DRUŽINSKI ZABAVNIK	PRED-ŠOLSKI OTROK	EMIL ZATOPEK	TEŽNJA ALI GIBANJE K ODCEPITVI OD KAKE SKUPNOSTI	:DRUŽINSKI ZABAVNIK
SKOP-LJENEC												ZNIŽAN TON C / KRAŠKA VAS S KOBILARNO				IZDELO-VALEC MEČEV
GIBANJE PROTI CERKVENOSTI																
AZIJSKA DRŽAVA					NAŠ SLIKAR IN GRAFIK / NAŠA SLIKARKA (JELKA)									POSLOVNA ENOTA / IZBOLJŠANJE BOLEZNI		
OLIVERA KATARINA			ČRNA CELINA / VELIKO ITALIJAN. MESTO							OPORNIK						
RAČU-NALNIŠKI POMNILNIK				BIVŠI ITALIJANSKI DENAR / RIMSKIH 501					:DRUŽINSKI ZABAVNIK	REKA, KI TEČE SKOZI RIM						
TRDA, TEŽKO TALJIVA ŽLAHTNA KOVINA											NEVESTIN ALI ŽENINOV SPREM-LJEVALEC K POROKI					
AROMA-TIČNA ZDRAVILNA RASTLINA											SOKRATOV TOŽNIK					DOMAČA ALI DIVJA PERNATA ŽIVAL
GLAVNI ŠTEVNIK				HRVAŠKI KRAJ POD FRUŠKO GORO	SKOPLJEN PETELIN	KUŠČAR, LETEČI ZMAJ					ZAČETNA, UVODNA GLASBA K ODDAJI, TUDI AVIZO	OPERNI SPEV	MLEČNI IZDELEK / STAR AVSTRIJSKI NOVEC			
DOMAČE ŽENSKO IME											PEVEC SMOLAR					
VINOSLOVEC							ŽARGONSKI IZRAZ ZA VISOKO OKTANSKI BENCIN	AMERIŠKI IGRALEC ARKIN	LOVČEVO ČAKALIŠČE	PRIPADNIK ARIJSKE RASE						
SIMBOL ZA RADIJ			VOJAŠKI PAS / TUJE ŽENSKO IME							ELEKTRO-MEHANSKA NAPRAVA / DAVEK NA UVOZ						
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	ZGODO-VINSKA POKRAJINA NA ČEŠKEM	KOPIČENJE, ZBIRANJE / POLITIČNI PREV-RATNIK												VZDEVEK OLIVERJA MLAKARJA	NASPROTJE VELIKOSTI	GRČIJA KOT RIMSKA PROVINCA
OTOK V IRSKEM MORJU				KIKS / STRNJENA VRSTA OBOROŽENIH OSEB							PRIJETNA VONJAVA / EDVARD BENEŠ					
KRAJ PRI KOČEVJU					FRANCOSKI MARŠAL (NICOLAS JOSEPH)	ŠVEDSKO IME FINSKEGA JEZERA / IDA KRAVANJA (RINA)						ENOVA-LENTNI RADIKAL IZ OGLJIKA IN VODIKA	ITALIJAN (SLABŠ.) / ORNAMENT V OBLIKI ROŽE			
DALJŠA OBLIKA IMENA RATO								AFRIŠKA DRŽAVA / KAPITAN LADJE V DALMACIJI								
NAJVIŠJA GORA TURČIJE							VREDNOSTNI PAPIR / ŽLAHTNI PLIN				KAZALNI ZAIMEK / TRAVNIŠKA ZDRAVILNA RASTLINA			HERMANN JACOBI / VEZ, SPONA		
VINKO HAFNER			RIMSKA BOGINJA LOVA / IGRALKA MASSARI						AM. ZVEZNA DRŽAVA / DIRKALNI VOZ ZA KASAČE							
PROSTOR ZA KISANJE KRME						STARA ENOTA ZA DELO / FRANC OČKO				SUROVINA ZA SIR / JANEZ OŽBOLT						SIMBOL ZA KOBALT
SOVRAŠTVO DO TUJCEV IN TUJEGA												GORA V JULIJCIH NAD KRMO (2275 M)				
OČE				DEVETERO-KOTNIK								POPU-LARNO PREVOZNO SREDSTVO				

CABOT: italijanski pomorščakv angleški službi, **CAMAR:** spremljevalec pri poroki, **FLIS:** naša slikarka, **GIG:** vrsta voza, **MAISON:** francoski maršal, **ENARE:** finsko jezero Inari

Osmerosmerka

V dani mreži so v osmih smereh skriti pojmi, povezani z vremenom. Če boste našli vse, vam bodo neuporabljene črke razkrile skrito geslo (namig: ledene kroglice različnih oblik in velikosti s premerom od 5 do 50 mm ali celo več).

J	A	J	I	S	E	R	P	E	D
I	T	E	R	M	I	K	A	E	I
Z	N	S	U	Š	A	J	Ž	N	M
L	O	E	N	V	I	N	O	R	A
E	R	U	F	Z	I	L	U	O	E
C	F	A	U	K	K	H	V	S	S
A	H	O	L	P	J	A	L	J	I	O	Č	A	A	T
R	L	B	S	A	A	K	A	C	I	I	Š	K	R	R
E	A	R	T	U	O	S	I	Z	C	S	L	A	N	A
F	Z	I	M	A	N	N	C	A	O	T	I	L	V	L
S	R	Z	M	O	R	E	C	A	E	N	L	M	M	A
O	M	T	S	A	L	M	K	O	L	J	G	A	E	M
M	Z	T	L	E	L	E	R	T	S	Č	V	O	K	I
T	A	O	C	N	E	R	S	O	D	R	A	I	R	L
A	P	A	T	H	I	V	E	N	A	N	Č	O	M	P

ATMOSFERA
BRIZ
CELEC
CELZIJ
DEŽNIK
DEPRESIJA
EMISIJA
FENI
IVJE
JASNOST
KALMA
KOŠAVA
MAESTRAL
MAVRA
MOČNA NEVIHTA
OKLUZIJA
OVČICA
PASCAL
PLIMA
PLOHA
POLARNI CIKLONI
PROGNOZA
ROSA
SIJAJ
SLANA
SODRA
SREN
STRELE
SUNEK
SUŠA
TAJFUN
TERMIKA
TLAK
TSUNAMI
VIHAR
VREMENSKA FRONTA
ZIMA
ZMOREC
ZMRZAL

Italijanska križanka

Vodoravno:

1 Strokovnjak za psihoanalizo,
2 palica z vrvico in kolescem (dve besedi),
3 tekoča začimba, kis – šolski razpored ur – kemijski simbol za iridij,
4 avstrijska zvezna dežela z glavnim mestom Innsbruck – sinjska viteška igra na konjih,
5 začetnici našega igralca Levarja – umrli nemški filozof (Paul) – orientalsko gostišče,
6 provinca v srednji Angoli – moštvo, team – balkansko domače sukno,
7 ajdova slama – delovno področje ministra,
8 havajski otok – celotno število izvodov ene izdaje kakega tiskanega dela, publikacije,
9 ime nemške pisateljice Seidel – začetnici našega pisatelja Stritarja – vladarski naslov v Tunisu – šesta in štirinajsta črka abecede,
10 začetnici ameriške filmske igralke Stone – slišno udarjanje z nogami ob tla,
11 nekdaj prodajalec tkanin – francoski pisatelj (Boris),
12 središče romunske Moldavije – poznana oseba,
13 močvirska ptica selivka, podobna kljunaču – umrli angleški glasbenik (Joe),
14 začetnici izumitelja Tesla – okrasna vrtna rastlina – nikalnica,
15 letalo – prst rjave barve zlasti v listnatih gozdovih zmerno toplega pasu,
16 pripadnik romov – zahodnoafriška država z glavnim mestom Akra – nadzornik javnih poslopij in svetišč v starem Rimu,
17 nekdanji italijanski kolesar (Fabio) – Citroënov model – turško janeževo žganje,
18 kinematograf – glavni bog vedske religije – začetnici našega slikarja Spacala,
19 karakter, značaj – reka skozi Bern – velik morski sesalec,
20 tanka bukova deska za sadne zabojčke – hladetina, žolca,
21 avtističen bolnik – žareča tekoča snov v zemeljski notranjosti, magma.

	A	B	C	Č	D	E	F	G	H	I	J	K	L	
1														0
2														0
3														2
4														1
5														2
6														4
7														1
8														1
9														3
10														2
11														1
12														3
13														1
14														3
15														1
16														2
17														3
18														2
19														2
20														2
21														2
	0	0	3	5	4	2	4	3	4	3	4	2	4	

Navpično:

A Elektronsko vodljiva vojaška raketa (dve besedi),
B otvoritev igre, pri kateri črni po določeni potezi belega premakne kmeta pred lovcem na daminem krilu (dve besedi),
C Iberec – ime ameriške pisateljice Ferber – vrečica gliv zaprtotrosnic – odpornost na okužbe,
Č ohlapno oblačilo brez rokavov v stari Grčiji – četrti in prvi vokal – umrli italijanski politik (Ippolito) – umrli slovensko-bosanski pesnik (Josip),
D kratica za osnovno šolo – prebivalci Latvije – majhna otoška država v Polineziji – središče vrtenja,
E zvokoslovec – zaprisežen borzni posrednik – umeten okrasni kamen,
F uživalec mamil – grški bog polj in gozdov – črna žalna obleka,
G žgalec ali prodajalec apna – odklon svetlobnih žarkov – privlačnost, mikavnost,
H francoski komponist filmske glasbe (Francis) – ploščice iz trdega lesa za tla – stara mama na Primorskem – kratek, oster podaljšek pleve pri klasu,
I ime naše nekdanje smučarke Štuhec – les z neizrazito črnjavo – religija – zaporedni črki v abecedi,
J kemijski simbol za titan – glavno mesto Tibeta – ime ameriškega filmskega igralca Nolteja – grško gorovje na Kreti – bat, tolkač,
K narečno ljubkovalno ime za telico – posteljno pokrivalo – papeževo pismo o verskih, moralnih vprašanjih,
L ameriška modna oblikovalka (Donna) – japonska juha – trezen človek, treznež.

(avtor: Boty)

Mini križanki

AVTOR: MARJAN ZORJAN	NESPAMETNO GOVORJENJE	ZASTRUPITEV Z RŽENIMI ROŽIČKI	BANKOVEC ZA STO ENOT	JUŽNOAMERIŠKA KUKAVICA	PRILIZOVALEC	STANJE ČLOVEKA NEZMOŽNEGA GOVORJENJA	:DRUŽINSKI ZABAVNIK
PRIPRAVA ZA ČESANJE KONJSKE GRIVE							JAPONSKA NABIRALKA BISEROV
ZELENJAVA, KI SE GOJI NA VRTU							
SEBIČNOST, SAMOLJUBNOST							
KORNER				AMERIŠKA IGRALKA THURMAN			
OČE				SIMBOL ZA NEON / PRIPADNIK OSKOV			NEMŠKI PISATELJ TAUBE
NAŠ GRAFIK IN SLIKAR DEBENJAK					LIDIJA OSTERC / DEL CELOTE		
IVO ZORMAN			IZRODEK / RIMSKIH 501				
LASTNOST JEDKEGA							
CITROËNOV MODEL				100			

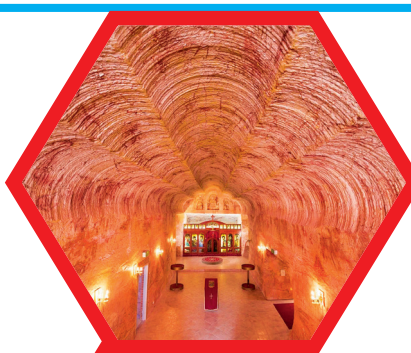
ERGOTIZEM: vrsta zastrupitve, **OTTO:** nemški pisatelj

AVTOR: MARJAN ZORJAN	VDANOST V USODO	ODDELEK ZA PRAKTIČNO IZVAJANJE NALOG	NEUPORABLJANJE	GLAVNI ŠTEVNIK	NASILNIK, TRINOG	POBUDNIK, ZAČETNIK	BAT, TOLKAČ
STROKOVNJAK ZA GLASOSLOVJE							
ITALIJANSKO GOROVJE							
STEKLENA OMARA ZA GOJENJE PLAZILCEV							
AVANS				SIMBOL ZA AKTINIJ			POGOVORNI IZRAZ ZA REZILO
ŽELODČNI ENCIM, KI SKRKNE KAZEIN V MLEKU				NAŠ HOKEJIST ZUPANČIČ / RIMSKI HIŠNI BOG			
ITALEC					SIMBOL ZA ALUMINIJ / HRVAŠKA PEVKA JUVAN		
ZEVI IDELSOHN			PRITLIKAVO LJUDSTVO NA FILIPINIH / EDVARD KARDELJ				
ANGLEŠKI NOGOMETNI KLUB							
RDEČA POLJSKA CVETLICA				RIMSKA BOGINJA JEZE			

AETI: filipinsko ljudstvo, **LAB:** želodčni encim

Top 5
edinstvenih naselbin

1. Coober Pedy, Avstralija:
mesto pod zemljo

Na površju je avstralski Coober Pedy videti kot prašno rudarsko naselje sredi puščave, velik del njegovega najbolj zanimivega življenja pa se skriva pod zemljo. Zaradi neznosne poletne vročine so domačini začeli svoja bivališča dolbsti neposredno v peščenjak. Nastali so tako imenovani dugouts, katerih kamnite stene pomagajo ohranjati prijetnejšo temperaturo.

2. Whittier, Aljaska:
skoraj vsi pod isto streho

V odmaknjenem aljaškem mestecu Whittier večina prebivalcev živi v eni sami ogromni stolpnici. Begich Towers ima skoraj 200 stanovanj, poleg njih pa so v stavbi tudi različne storitve in poslovni prostori. Mesto je obdano z gorami in morjem, po kopnem pa do njega vodi dolg predor skozi goro. Če gre komu sosed na živce, je torej selitev na drug konec mesta nekoliko težja kot kje drugje.

3. Ganvié, Benin: ulice iz vode

Naselje na jezeru Nokoué sestavlja na tisoče hiš na kolih, prebivalci pa se med njimi premikajo s čolni. Na vodi oziroma ob njej so še šole, tržnice, verski objekti in delavnice, zato čoln tu opravlja približno enako vlogo kot avtomobil drugod. Ganvié so med 17. in 18. stoletjem ustanovili pripadniki ljudstva Tofin, ki so se na jezero umaknili pred vojnami in lovom na sužnje. Iz nekdanjega zatočišča je zraslo največje jezersko naselje v Zahodni Afriki.

4. Aogashima, Japonska:
ognjenik sredi oceana

Aogashima je del Tokia, vendar je od njegovih nebotičnikov oddaljena približno 350 kilometrov. Na majhnem ognjeniškem otoku sredi Tihega oceana živi manj kot 200 ljudi. Še bolj nenavadna je njegova oblika: celoten otok je velika ognjeniška kaldera, znotraj katere se dviga še manjši ognjeniški stožec. Zadnji veliki izbruh leta 1785 je bil tako silovit, da je otok nato približno 50 let ostal nenaseljen.

5. Setenil de las Bodegas, Španija:
skala namesto strehe

Prebivalci andaluzijskega Setenila so svoje hiše preprosto zgradili pod ogromnimi skalami. V spodnjem delu mesta so bele fasade stisnjene med strme skalne stene, ponekod pa velikanska skalna gmota dobesedno nadomešča streho. Pod njo niso samo stanovanja, ampak tudi trgovinice, bari in restavracije.

Novi val
električne mobilnosti

VINFAST x JOKER OUT

+ Komplet **brezplačnih** zimskih pnevmatik***

7 LET GARANCIJE ali 160.000 Km*
IN GARANCIJA NA BATERIJO Z NEOMEJENIM ŠTEVILOM KILOMETROV

7 LET BREZPLAČNEGA VZDRŽEVANJA**

IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ZRAKA
Moj zrak, moja odgovornost.
www.mojzrak.si

Poraba pri mešanem ciklu: 19,5-20,4 kWh/100 km. Emisije CO2: 0 g/kg. Emisijska stopnja: EURO. Emisija NOx: 0 g/kg. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Ogljikov dioksid (CO2) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov. Slika je simbolična. Grand Auto VRS d.o.o., Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana. Več o ponudbi na https://vinfast-gav.si/. *Pravno obvestilo: Vrednost kompleta zimskih pnevmatik znaša 1.292 EUR z DDV. Bon je unovčljiv do 31.12.2026. Izdajatelj bona je Grand Auto VRS d.o.o., Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana. Bon ni zamenljiv za gotovino in ni prenosljiv. Za podrobne pogoje pridobitve in unovčenja bona obiščite spletno stran izdajatelja https://vinfast-gav.si/ali se obrnite na pooblaščenega prodajalca. **Pravno obvestilo: Vrednostni bona za brezplačno vzdrrževanje znaša 1.200 EUR in že vključuje z DDV. Bon je unovčljiv sedem (7) let od aktivacije garancije do 31.12.2026. Izdajatelj bona je Grand Auto VRS d.o.o., Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana. Bon ni zamenljiv za gotovino in ni prenosljiv. Za podrobne pogoje pridobitve in unovčenja vrednostnega bona obiščite spletno stran izdajatelja https://vinfast-gav.si/ali se obrnite na pooblaščenega prodajalca.